

تحلیل استنادی تطبیقی پروانه های ثبت اختراع مخترعان ایرانی و ترکیه ای در پایگاههای بین المللی ثبت اختراع از سال ۱۹۸۸ تا ۲۰۰۸

دکتر موسی مجیدی^۱

مژده دهقانی^۲

چکیده

هدف: هدف اصلی این پژوهش بررسی تطبیقی و تحلیل استنادی پروانه های ثبت اختراع مخترعان ایرانی و ترکیه ای برای تعیین تاثیر فناورانه اختراع مخترعان ایرانی و ترکیه ای در اداره ثبت اختراع امریکا و اروپا است.

روش پژوهش: این پژوهش با استفاده از روش تحلیل استنادی انجام شده است، ابتدا در دو پایگاه بین المللی US patent^۳ و EPO^۴ پروانه های ثبت اختراع مخترعان ایرانی و ترکیه ای بازمیابی و سپس به بررسی پروانه مورد نظر پرداخته شد. یافته های این پژوهش پس از جمع آوری، توسط آمار توصیفی و با استفاده از نرم افزار اکسل مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: یافته های پژوهش نشان داد که مخترعان ایرانی ۶۳ و مخترعان ترکیه ای ۶۱۹ پروانه ثبت اختراع در اداره ثبت اختراع امریکا و اروپا از سال ۱۹۸۸ تا ۲۰۰۸ با پسوند IR برای ایران و TR برای ترکیه ثبت کرده اند. که در مجموع ۶۹/۵ درصد استناد به منابع پیشین مخترعان ایرانی و ۸۷/۴ درصد استناد به منابع پیشین مخترعان ترکیه ای به پروانه های ثبت اختراع و ۳۰/۵ درصد استناد به منابع پیشین مخترعان ایرانی و ۱۲/۶۰ درصد استناد به منابع پیشین مخترعان ترکیه ای به منابع غیر پروانه ثبت اختراع بوده است. بالاترین میزان استناد دریافتی مخترعان ترکیه ای با ۲۵۷ استناد در رده موضوعی B (عملیات اجرایی) و بالاترین میزان استناد دریافتی مخترعان ایرانی با ۱۱۹ استناد در رده موضوعی E (سازه های ثابت) بوده است.

نتیجه گیری: نتایج پژوهش نشان داد که بیشترین پروانه ثبت اختراع با مشارکت مخترعان ایرانی در رده موضوعی C یعنی گروه شیمی و متالوژی با ۲۶/۹۸ درصد و بیشترین اختراع های ثبت شده با مشارکت مخترعان ترکیه ای در رده موضوعی A یعنی کالاهای ضروری با ۱۶/۳۲ درصد است در حالی که پروانه های ثبت اختراع مخترعان ایرانی بیشترین استناد دریافتی را در رده موضوعی E (سازه های ثابت) با ۱۱۹ استناد و پروانه های ثبت اختراع مخترعان ترکیه ای بیشترین استناد را در رده موضوعی B (عملیات اجرایی) با ۲۵۷ استناد دریافت کرده اند.

کلید واژه ها: پروانه ثبت اختراع، مخترعان ایرانی، مخترعان ترکیه ای، تحلیل استنادی، منابع پروانه ثبت اختراع.

^۱ استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد رشته کتابداری و اطلاع رسانی

^۳ The United States Patent and Trademark Office (USPTO): <http://www.uspto.gov>

^۴ The European Patent Office(esp@cent): <http://ep.espacenet.com>